

**Przedmiotowy System Oceniania
z wychowania fizycznego
w Zespole Szkół Samorządowych
im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich
w Augustowie**

Opracował zespół w składzie:

*Halina Pożniakowska
Dorota Dunaj-Kozłowska*

ZAŁOŻENIA WSTĘPNE

1. Przedmiotowy System Oceniania reguluje zasady oceniania z wychowania fizycznego uczniów w Zespole Szkół Samorządowych z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Sportowymi w Augustowie.
2. PSO został opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Przedmiotowy System Oceniania został opracowany w oparciu o podstawę programową i programy nauczania z wychowania fizycznego obowiązujące w ZSS w Augustowie.
4. Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z SSO oraz z zapisami w statucie ZSS w Augustowie.

I. Celem Przedmiotowego Systemu Oceniania jest:

1. Określenie sposobów notowania postępów i osiągnięć ucznia dla doskonalenia metod nauczania.
2. Dostarczenie informacji uczniom i rodzicom o sposobie oceny sprawności fizycznej ucznia oraz brakach w tym zakresie, a także o postępach i specjalnych uzdolnieniach.
3. Wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny.
4. Wspomaganie procesu nauczania i uczenia się.
5. Przedstawienie uczniom zrozumiałych i jasnych kryteriów oceniania.
6. Ujednolicenie kryteriów oceniania stosowanych przez nauczycieli wychowania fizycznego.

II. Oceniane obszary aktywności ucznia:

- **aktywność i zaangażowanie na zajęciach**, czyli podejście ucznia do samodzielnego wysiłku, wykazywania się kreatywnością, zaangażowaniem, współorganizowaniem różnych form aktywności fizycznej;
- **systematyczny udział w zajęciach**, którego wartością jest wdrażanie ucznia do systematycznego podejmowania aktywności fizycznej w życiu codziennym
- **sumienność i staranność**, w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających z przedmiotu;
- **postępy w usprawnianiu**, których funkcją jest wspieranie ucznia w samodzielnej ocenie i kontroli własnego rozwoju fizycznego, sprawności fizycznej, sprawności funkcjonalnej, postawy ciała oraz w planowaniu samousprawnienia;
- **poziom wiedzy**, którego celem jest zachęcanie ucznia do kształtowania i rozwijania świadomości swojego ciała (jego możliwości, sprawności) i zdobywania wiadomości o roli aktywności ruchowej w usprawnianiu, a w rezultacie kształtowania prozdrowotnego życia oraz dbałości o zdrowie;
- **poziom umiejętności ruchowych**, którego wartością jest motywowanie ucznia do doskonalenia umiejętności z różnych form aktywności fizycznej oraz wyboru sportu „całego życia” dostosowanego do własnych możliwości i zainteresowań;
- **działalność pozalekcyjna**, której rolą jest aktywizowanie ucznia do podejmowania działalności rekreacyjno-sportowej w szkole i w środowisku (kluby sportowe, instytucje kultury, itp.).

III. Zasady oceniania i klasyfikowania

- *Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.*
- Przy ocenie z przedmiotu nauczyciel uwzględnia:
 - sumienne i staranne wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu,
 - zaangażowanie i aktywność na lekcji,
 - frekwencję,
 - czynne uczestnictwo w lekcji,
 - przygotowanie do zajęć,
 - właściwy stosunek do przeciwnika i własnego ciała,
 - opanowanie wiadomości i umiejętności przewidzianych dla poszczególnych klas zgodnie z indywidualnymi możliwościami i predyspozycjami,
 - dokonywanie samooceny i samokontroli własnej sprawności fizycznej, na lekcji,
 - udział w konkursach, zawodach sportowych szkolnych,
 - udział w zajęciach pozalekcyjnych szkolnych,
 - udział w zajęciach w klubach sportowych.
- W przypadku posiadania przez ucznia opinii lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych- dyrektor ZSS na wniosek rodzica (prawnego opiekuna) zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń na lekcjach wychowania fizycznego. Uczeń zobowiązany jest uczestniczyć w zajęciach. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do możliwości ucznia.
- W przypadku posiadania przez ucznia opinii lekarza dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji tych zajęć. Uczeń jest obowiązany przebywać na zajęciach pod opieką nauczyciela, chyba, że rodzice ucznia złożą oświadczenie o zapewnieniu dziecku opieki na czas trwania lekcji wychowania fizycznego (zwolnienia z pierwszych i ostatnich lekcji w planie zajęć).
- Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego uniemożliwia ustalenie rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
- Uczeń nabiera prawo do zwolnienia z określonych ćwiczeń fizycznych lub zwolnienia z zajęć wychowania fizycznego po otrzymaniu „decyzji dyrektora szkoły.”
- Rodzic/opiekun prawny może zwolnić (usprawiedliwić) ucznia z czynnego brania udziału w lekcji z powodu niedyspozycji zdrowotnej na okres jednego tygodnia przedkładając pisemne usprawiedliwienie.
- W przypadku niedyspozycji zdrowotnej ucznia trwającej ponad tydzień, uczeń powinien przedłożyć zwolnienie lekarskie.

- Uczeń zobowiązany jest przynieść na każdą lekcję strój sportowy: obuwie sportowe, koszulkę, spodenki, dresy (w zależności od warunków atmosferycznych).
- Ocena z zadań ruchowych i wiadomości są zapowiadane, z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z zakresem materiału, jaki będzie oceniany.
- Jeżeli uczeń nie uczestniczył w jednej z obowiązujących procedur oceniania (z powodu nieobecności, bądź nie brania czynnego udziału w lekcji), ma obowiązek zaliczenia próby- zadania ruchowego w ciągu bieżącego półrocza.
- W przypadku tymczasowego braku możliwości wykonania zadań ruchowych nauczyciel wyznacza uczniowi zamiennie zadanie dodatkowe dostosowane do indywidualnych możliwości ucznia.
- Uczniom z orzeczeniem i zwolnieniem lekarskim o ograniczonych możliwościach fizycznych nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania stosownie do jego potrzeb.
- Próby sprawności motorycznej nie wymagają wcześniejszej zapowiedzi.
- Za brak aktywności na lekcji, brak zaangażowania się w przebieg zajęć uczeń otrzymuje „minus”. Dwa takie znaki w semestrze zmienia się w częściową ocenę niedostateczną.
- O proponowanej ocenie śródrocznej i końcowo rocznej rodzice/ opiekunowie i uczniowie są informowani co najmniej na 10 dni roboczych przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
- Do frekwencji brane są pod uwagę wszystkie nieobecności zarówno usprawiedliwione (w tym zwolnienia od rodzica, lekarskie) i nieusprawiedliwione,
- Nieobecność nie jest liczona, jeżeli uczeń w tym czasie uczestniczył w innych zajęciach organizowanych przez szkołę (np. wyjazdy klasowe, zawody, konkursy, olimpiady).

- **celująca (6)** – za uczestnictwo w zajęciach w ilości 91% - 100%,
- **bardzo dobry (5)** – za uczestnictwo w zajęciach w ilości 81% - 90%,
- **dobry (4)** – za uczestnictwo w zajęciach w ilości 71% - 80%,
- **dostateczny (3)** – za uczestnictwo w zajęciach w ilości 61% - 70%,
- **dopuszczający (2)** – za uczestnictwo w zajęciach w ilości 51% - 60%,
- **niedostateczny (1)** - za uczestnictwo w zajęciach w ilości mniejszej niż 50% zajęć.

Jeżeli uczeń nie osiągnie 50% obecności na lekcjach wf jest nieklasyfikowany z powodów usprawiedliwionych lub nieusprawiedliwionych.

Zaangażowanie w przebieg lekcji i przygotowanie do zajęć:

- Uczeń ma prawo w semestrze zgłosić dwa nieprzygotowania (brak stroju) do zajęć bez konsekwencji. Natomiast za każdy kolejny brak przygotowania uczeń będzie otrzymywał ocenę **niedostateczną**.
- Uczniowie, którzy nie wykorzystają nieprzygotowania otrzymują na koniec semestru dodatkowo ocenę **celującą** za aktywność.

- Niedyspozycja dziewcząt nie jest powodem do zwolnienia z uczestnictwa w lekcji wychowania fizycznego (nauczyciel dopasowuje ćwiczenia do samopoczucia i możliwości w danym dniu uczennic).
- Postępy uczniów w zakresie kształcenia i wychowania oraz aktywności ruchowej kontroluje się za pomocą różnorodnych, standaryzowanych testów. Testy nie są narzędziem służącym do wystawiania ocen. Kontrola postępów jest środkiem informacji dla nauczyciela o stopniu realizacji zadań kształcenia i wychowania. Nie formułuje się oceny na podstawie wyników testu sprawności fizycznej. Wyniki uzyskane z poszczególnych prób odnoszą się do postępu lub regresu, który robi dany uczeń.

Ocena jest jasna i zrozumiała, oparta na czytelnych kryteriach przedstawionych uczniom, uwzględnia indywidualne predyspozycje i możliwości. Ma charakter wspierający, podkreśla, co uczeń już opanował. Ma za zadanie informować oraz motywować ucznia do dalszej pracy, wysiłku, samodoskonalenia. Ma umożliwić uczniowi samorealizację i planowanie rozwoju przez poznanie własnej sprawności i umiejętności. Jest informacją dla nauczyciela i rodziców/opiekunów prawnych o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach uczniów.

IV. Uwagi do kryteriów ocen z wychowania fizycznego:

- Należy zachęcać uczniów do oceny swoich zadań, czyli samokontroli i samooceny wykonywanych elementów i osiągniętych postępach.
- W celu wywołania wzmacniania pozytywnej motywacji uczniów do aktywności ruchowej należy eksponować ich sukcesy.
- Nieudana próba zaliczenia określonej formy aktywności ruchowej przez ucznia nie może być przedmiotem krytycznych uwag.
- Nagradzać należy za postępy w usprawnianiu oraz za inwencję twórczą.
- Uczniom należy stawiać konkretne wymagania.
- W ocenianiu należy uwzględnić indywidualne predyspozycje i możliwości ucznia.
- Za reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych nauczyciel wystawia ocenę częściową 6.
- Za dwukrotne reprezentowanie szkoły podczas rozgrywek międzyszkolnych, powiatowych i wojewódzkich podnosi się ocenę na semestr o 1 stopień wyżej.
- W klasach sportowych pod uwagę przy wystawieniu oceny śródrocznej i końcowo rocznej bierze się pod uwagę udział w zawodach z dyscypliny kierunkowej, oceny z zajęć specjalistycznych(elementy techniczne, testy wydolnościowe specyficzne dla danej dyscypliny).

V. Skala ocen:

Zarówno w ocenianiu bieżącym, śródrocznym i końcoworocznym stosuje się następujące stopnie i ich cyfrowe odpowiedniki:

- 1 – niedostateczny**
- 2 – dopuszczający**
- 3 – dostateczny**
- 4 – dobry**
- 5 – bardzo dobry**
- 6 – celujący**

KRYTERIA OCEN:

OCENA CELUJĄCA	- posiada wiadomości i umiejętności ze wszystkich poziomów wymagań z wf, - uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, - aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły, - służy pomocą nauczycielowi na lekcjach wf, - swą wzorową postawą i zachowaniem wyróżnia się na lekcji wf, nie posiada minusów z powodu braku stroju, - prowadzi sportowy i higieniczny tryb życia, - wykazuje bardzo wysoką frekwencją na lekcjach wf (91 – 100% obecności na wszystkich odbytych w semestrze lekcjach wf), - regularnie uczestniczy w zajęciach sportowych pozalekcyjnych, - Uczeń pod nadzorem nauczyciela raz w semestrze przeprowadzi rozgrzewkę dla swojej grupy zgodnie z ustalonymi kryteriami.
OCENA BARDZO DOBRA	- posiada wiadomości od poziomu podstawowego oraz umiejętności poziomu rozszerzonego na miarę swoich możliwości fizycznych, - uczeń wykonuje ćwiczenia według wskazań nauczyciela na miarę swoich możliwości, - posiada ogólne wiadomości na temat poszczególnych dyscyplin i umie je wykorzystać np. w sędziowaniu, - jego postawa społeczna, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzi najmniejszych zastrzeżeń, jest zdyscyplinowany i obowiązkowy, - uczestniczy w rozgrywkach szkolnych, - wykazuje wysoką frekwencję na lekcjach wf (81% - 90% obecności na wszystkich odbytych w semestrze lekcjach wf). -Uczeń pod nadzorem nauczyciela raz w semestrze przeprowadzi rozgrzewkę dla swojej grupy zgodnie z ustalonymi kryteriami.

OCENA DOBRA	- posiada wiadomości oraz umiejętności z poziomu podstawowego na miarę swoich możliwości fizycznych, - uczeń wykonuje ćwiczenia prawidłowo, lecz nie pewnie i dokładnie oraz z małymi potknięciami technicznymi, - posiada wiadomości i potrafi je wykorzystywać w praktyce z pomocą nauczyciela, - jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzi większych zastrzeżeń, - nie bierze udziału w zajęciach pozalekcyjnych, bierze jednak czynny udział w akcjach związanych z aktywnością fizyczną (dzień sportu, dzień zdrowia, aktywna szkoła, szkoła z klasą itp.), wykazuje zainteresowanie nimi, - wykazuje się dobrą frekwencją (obecność czynna i bierna na 71 - 80% wszystkich odbytych lekcji wf w semestrze). - Uczeń pod nadzorem nauczyciela raz w semestrze przeprowadzi rozgrzewkę dla swojej grupy zgodnie z ustalonymi kryteriami.
OCENA DOSTATECZNA	- posiada wiadomości oraz umiejętności z poziomu podstawowego i wykazuje się nimi na miarę swoich możliwości fizycznych, - ćwiczenia wykonuje z pewnymi niedociągnięciami technicznymi, - w jego wiadomościach z zakresu wf i samooceny są znaczne luki, a tych, które posiada, nie potrafi wykorzystać w praktyce, - wykazuje małe postępy w usprawnianiu, - przejawia pewne braki w zakresie wychowania społecznego w postawie i stosunku do wf, - nie bierze udziału w zajęciach pozalekcyjnych, akcjach związanych z aktywnością fizyczną (dzień sportu, dzień zdrowia, aktywna szkoła, szkoła z klasą itp.), wykazuje brak zainteresowania nimi, - wykazuje się słabą frekwencją (obecność czynna i bierna na 61 - 70% wszystkich odbytych w semestrze lekcji). - Uczeń pod nadzorem nauczyciela raz w semestrze przeprowadzi rozgrzewkę dla swojej grupy zgodnie z ustalonymi kryteriami.
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	- posiada wiadomości oraz umiejętności w zakresie wymagań na poziomie podstawowym, ale musi korzystać ze wsparcia nauczyciela, - uczeń wykonuje ćwiczenia niedokładnie, - wykazuje się niskim poziomem wiadomości z zakresu wf, nie potrafi wykonać prostych zadań związanych z samooceną, wykazuje brak nawyków higienicznych, - nie jest pilny i wykazuje bardzo małe postępy w usprawnianiu fizycznym, - na zajęciach wf przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego, ma niechętny stosunek do ćwiczeń, - unika lekcji wf (nieobecności usprawiedliwione i nieusprawiedliwione tylko na lekcjach wf), - wykazuje się słabą frekwencją na lekcjach wf (w granicach 51- 60% wszystkich odbytych lekcji wf w semestrze) - Uczeń pod nadzorem nauczyciela raz w semestrze przeprowadzi rozgrzewkę dla swojej grupy zgodnie z ustalonymi kryteriami.

OCENA NIEDOSTATECZNA	- uczeń nie spełnia wymagań minimum programowego i jest daleki od ich spełnienia, - charakteryzuje się praktyczną niewiedzą w zakresie wychowania fizycznego, - ma lekceważący stosunek do zajęć i nie wykazuje żadnych postępów w usprawnianiu, - na zajęciach wychowania fizycznego wykazuje duże i rażące braki w zakresie wychowania społecznego, jego stosunek do przedmiotu jest niechętny, - unika lekcji wf (nieobecności nieusprawiedliwione tylko na lekcjach wf), - wykazuje się niską frekwencją na lekcjach wf (50% wszystkich odbytych lekcji wf w semestrze).
--	---

VI. Sposoby informowania o ocenach

Nauczyciel, na początku roku szkolnego, informuje uczniów i rodziców/opiekunów prawnych o wymaganiach edukacyjnych, wynikających z realizowanej podstawy programowej oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

O uzyskanych ocenach uczniowie są informowani na bieżąco otrzymując informację zwrotną o sposobie poprawiania swoich umiejętności technicznych lub podniesienia sprawności fizycznej jeżeli zachodzi taka potrzeba. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o ocenach za pomocą dziennika internetowego oraz na zebraniach z rodzicami i „konsultacjach”.

O przewidywanych ocenach śródrocznych i końcoworocznych oraz zagrożeniu oceną niedostateczną uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice/opiekunowie prawni w formie pisemnej na miesiąc przed posiedzeniem klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej. Za pisemne poinformowanie rodzica/opiekuna prawnego odpowiada wychowawca klasy.

- **W przypadkach nieobjętych przedmiotowym systemem oceniania obowiązujące są regulacje zawarte w SSO.**